

بررسی اثر ضد میکروبی اسانس اسطوخودوس بر کنترل رشد (NaCl) و نمک طعام (lavandula angustifolia) اشریشیاکلی O157:H7 تلقیح شده به گوشت چرخ شده گوساله طی زمان نگهداری

محمد لشگری چرمی¹، محمد محسن زاده^{2*}، محمد عزیززاده³، محمد مالکی⁴

1- دانش آموخته دکتری عمومی دامپزشکی، دانشکده دامپزشکی، دانشگاه فردوسی مشهد، ایران.

2- دانشیار گروه بهداشت مواد غذایی و آبزیان، دانشکده دامپزشکی، دانشگاه فردوسی مشهد، ایران.

3- دانشیار گروه علوم درمانگاهی، بهداشت و پیشگیری بیماریهای دامی، دانشکده دامپزشکی، دانشگاه فردوسی مشهد، ایران.

4- دانشجوی دکتری تخصصی بهداشت مواد غذایی، دانشکده دامپزشکی، دانشگاه فردوسی مشهد، ایران.

(تاریخ دریافت: 02/10/98 تاریخ پذیرش: 28/12/98)

چکیده

باکتری اشریشیاکلی O157:H7 یکی از پاتوژن‌های مهم در ایجاد مسمومیت‌های غذایی در محصولات گوشتی است. در این پژوهش اثر ضد میکروبی اسانس اسطوخودوس (lavandula angustifolia) و نمک طعام (NaCl) بر رشد باکتری اشریشیاکلی O157:H7 تلقیح شده به گوشت چرخ شده گوساله طی زمان نگهداری مورد بررسی قرار گرفت. حداقل غلاظت بازدارندگی (MIC) و کشندگی (MBC) اسانس اسطوخودوس در مورد باکتری اشریشیاکلی O157:H7 با استفاده از روش ماکرو دایلوشن براث به ترتیب $0/625\text{ }\mu\text{g}/\text{mL}$ و $1/25\text{ }\mu\text{g}/\text{mL}$ تعیین گردید. اسانس اسطوخودوس در سه غلاظت (صفر، 0/5 و 1 درصد) و نمک طعام در سه غلاظت (صفر، 2 و 4 درصد) به گوشت چرخ شده اضافه گردید. سپس باکتری اشریشیاکلی O157:H7 به میزان 10^5 CFU/gr به تیمارهای مختلف گوشت چرخ شده تلقیح شد. گوشت‌های چرخ شده و تلقیح شده با باکتری اشریشیاکلی O157:H7 در روزهای (صفر، 3، 6 و 9) نگهداری شده در دمای یخچال (4 درجه سانتی‌گراد) مورد شمارش قرار گرفتند. نتایج نشان داد که اثر تمام تیمارها بر جلوگیری از رشد باکتری اشریشیاکلی O157:H7 معنی دار ($P < 0.05$) بود و میانگین لگاریتم تعداد باکتری در دوره 9 روزه، در همه گروه‌ها کمتر از گروه کنترل بود. به طور مقایسه‌ای اثر نمک طعام به تنهایی نسبت به اثر اسانس به تنهایی بیشتر بود. بیشترین اثر مهارکنندگی مربوط به استفاده همزمان اسانس و نمک طعام بود.

کلید واژگان: اشریشیاکلی O157:H7، اسانس اسطوخودوس، نمک طعام، گوشت چرخ شده

*مسئول مکاتبات: mohsenzadeh@um.ac.ir

1- مقدمه

اسطوخودوس با نام علمی (*Lavandula angustifolia*) از خانواده "Lamiaceae" گیاهی چندین ساله به ارتفاع حدود نیم متر با برگ‌های متقابل، باریک، دراز، سبز رنگ و پوشیده از گل‌های سفید پنبه‌ای است. گل‌های آن به رنگ بنفش و به صورت سبله است. اسطوخودوس بوی بسیار مطبوعی دارد و به علت بوی مطبوع آن در صنایع عطرسازی مورد استفاده قرار می‌گیرد [10, 11]. انسانس اسطوخودوس دارای اثرات ضد باکتری خوبی می‌باشد که در پژوهش‌های مختلفی مورد ارزیابی قرار گرفته است [12, 13].

نمک طعام (NaCl) قرن‌هاست که برای جلوگیری از فساد مواد غذایی و به عنوان یک ماده نگهدارنده در مواد غذایی مورد استفاده قرار می‌گیرد. امروزه نمک طعام به طور عمده در ترکیب با سایر مواد نگهدارنده کاربرد دارد [14]. فعالیت ضد میکروبی نمک طعام مربوط به توانایی کاهش فعالیت آبی (a_w) است که این عامل در رشد میکروبی مؤثر است. استفاده از نمک طعام به دلیل اثر آن در طعم و مزه، خود محدود شونده است [15].

هدف از انجام این پژوهش بررسی اثر انسانس اسطوخودوس در 3 سطح و نمک طعام نیز در 3 سطح بر زنده‌مانی باکتری اشريشياکلي O157:H7 در مدت زمان نگهداری در دمای یخچال (4-5 درجه سانتي گراد) در طی 9 روز می‌باشد.

2- مواد و روش‌ها

2-1- مواد

انسانس اسطوخودوس از شرکت جوهر طعم مشهد خریداری شد. محیط‌های کشت از شرکت مرک (آلمان) تهیه شد. سویه باکتری اشريشياکلي O157:H7 (NCTC1290) از بخش بهداشت مواد غذایی، دانشکده دامپزشکی تهیه شد و فعال‌سازی آن در شرایط استریل صورت گرفت.

گوشت یکی از منابع اصلی غذا و از مهم‌ترین منابع پروتئینی به شمار می‌آید. گوشت بنا به دلایل متعددی از جمله pH مناسب، a_w مناسب، غنی بودن از مواد مغذی برای رشد میکروارگانیسم‌ها از فساد پذیرترین مواد غذایی است و زمینه را برای رشد باکتری‌ها، کپک و مخمرها فراهم می‌سازد. میکروارگانیسم‌هایی که مسئول اصلی فساد گوشت هستند، گونه‌های باکتری‌های گرم منفی، گونه‌های سودوموناس، اسپیتوباکتر، موراکسلا، برسینیا، انتروباکتریاسه‌ها و چند گونه مهم دیگر می‌باشند [1, 2]. با توجه به محدودیت قابلیت نگهداری گوشت تازه در دمای بالای صفر درجه سانتی گراد و اهمیت حفظ کیفیت آن تا زمان مصرف، محققان به دنبال روش‌هایی هستند که ضمن افزایش زمان نگهداری، بتوانند گوشت را به صورت تازه و سرد و با حفظ کیفیت خوراکی مطلوب به دست مصرف کننده برسانند.

برای افزایش زمان ماندگاری گوشت چرخ می‌توان از انسانس و نمک طعام استفاده کرد [3, 4]. بوئل و همکاران (1997) در دانمارک میزان شیوع باکتری اشريشياکلي H7: O157: H7 را در 1584 نمونه گوشت چرخ‌کرده بررسی کردند و میزان آن را 13% اعلام کردند [5]. ساریمه متولو و همکاران (2009) میزان حضور باکتری اشريشياکلي H7: O157: H7 را در 251 نمونه گوشت چرخ شده گاو بررسی کردند. از این تعداد 19 نمونه (6/7%) آلوده به باکتری اشريشياکلي H7: O157: H7 بود [6].

انسان‌های روغنی ترکیبات فرار و با وزن مولکولی پایین هستند که در اندام‌های مختلف گیاه مانند جوانه‌ها، گل، برگ، ساقه، شاخه‌ها، دانه‌ها، میوه‌ها، ریشه، چوب یا پوست درخت، حفره‌ها، کانال‌ها، سلول‌های اپیدرمی یا کرک‌های غده ستتر می‌شوند [3, 7, 8]. سالیان زیادی است که برای افزایش عمر نگهداری مواد غذایی به دلیل خواص آنتی میکروبی و ضدقارچی و خواص آنتی اکسیدانی استفاده شده‌اند [9].

ساعت انجام گرفت. اولین چاهکی که در آن کدورت وجود نداشت به عنوان حداقل غلظت بازدارندگی تعیین گردید [17].

3-2- تعیین حداقل غلظت کشنده‌گی (MBC²)

از تمام غلظت‌هایی که در مرحله قبل به عنوان MIC تعیین شد و غلظت‌های بیشتر از آن مقدار 100 میکرولیتر روی محیط کشت مولر هیتون آگار برای باکتری کشت داده شد و پس از گرمخانه گذاری، پلیت‌ها از نظر رشد باکتری مورد بررسی قرار گرفتند. کمترین غلظتی که در آن باکتری رشد نکرد به عنوان حداقل غلظت کشنده‌گی گزارش شد [18].

4-2- آماده‌سازی باکتری جهت تلقیح

به منظور کشت اولیه باکتری اشریشیاکلی O157:H7 مورداستفاده در این پژوهش، ابتدا با استفاده از آنس استریل از سویه مورد نظر برداشته و بر روی پلیت حاوی محیط کشت اختصاصی سوربیتول مکانکی آگار کشت داده شد. پلیت به مدت 24 ساعت در دمای 37 درجه سانتی‌گراد گرمخانه گذاری گردید و سپس از برگنده‌های حاصل از باکتری با رعایت شرایط استریل برداشته و به لوله آزمایش حاوی سرم فیزیولوژی انتقال داده شد. تعداد باکتری از طریق سنجش کدورت حاصل از آن به وسیله دستگاه اسپکتروفوتومتر مطابق با استاندارد 0/5 مک فارلندر در نظر گرفته شد. (میزان جذب نوری برابر با 0/08-0/1 در طول موج 600 نانومتر). این کدورت دارای تعداد 10⁸ باکتری در هر میلی‌لیتر است. جهت آماده‌سازی غلظت مناسب برای تلقیح، سوسپانسیون باکتریایی با تعداد 10⁵ باکتری در هر میلی‌لیتر تهیه شد [19].

5-2- آماده‌سازی گوشت چرخ شده

گوشت بدون چربی و استخوان گاو از فروشگاه‌های معتبر سطح شهر (مشهد- ایران) تهیه شده و بلا فاصله با رعایت شرایط دمایی (دمای یخچال) به آزمایشگاه بهداشت مواد غذایی دانشکده

2- آنالیز اسانس اسطوخودوس

به منظور شناسایی ترکیبات تشکیل‌دهنده اسانس اسطوخودوس از دستگاه گاز کروماتوگرافی جرمی (Gas Chromatography-) Mass Spectrometry Varian Star 3400 cx-(Canada) با ستون مؤئیله DB-5 (5 میکرومتر، قطر داخلی 250 میکرومتر، ضخامت فیلم 0/25 میکرومتر و طول ستون 30 متر استفاده گردید. از گاز هلیوم به عنوان گاز حامل با سرعت 2 میلی‌لیتر در دقیقه استفاده شد. بعد از تزریق 1 میکرو لیتر اسانس، کروماتوگرام حاصله و طیف‌های جرمی ترکیبات مختلف آن بررسی شد. GC-MS، زمان بازداری ترکیبات (Retention Time)، محاسبه اندیس کواتس (Kovats Index) و الگوی شکست آن‌ها در مقایسه با طیف‌های استاندارد انجام گرفت. درصد نسبی هر یک از ترکیبات تشکیل‌دهنده اسانس با توجه به سطح زیر منحنی هر یک از پیک‌های کروماتوگرام دستگاه و مقایسه آن با سطح زیر منحنی تعیین گردید [16].

3-2- تعیین حداقل غلظت بازدارندگی از رشد

(MIC¹)

برای تعیین حداقل غلظت بازدارندگی از رشد اسانس اسطوخودوس از روش میکرودایلوشن براث در پلیت 96 خانه‌ای استریل استفاده شد. 70 میکرولیتر از محیط کشت مولر هیتون براث برای باکتری به همراه 70 میکرولیتر سوسپانسیون میکروبی نیم مک فارلندر و 70 میکرولیتر از رقت‌های مختلف تهیه شده از اسانس اسطوخودوس به هر چاهک اضافه گردید. چاهک‌های حاوی سوسپانسیون میکروبی و محیط کشت به عنوان کنترل مثبت و چاهک‌های حاوی محیط کشت فاقد میکرووارگانیسم و اسانس اسطوخودوس به عنوان کنترل منفی در نظر گرفته شد. سپس گرمخانه گذاری در دمای 37 درجه سانتی‌گراد به مدت 24

2. Minimum Bactericidal Concentration

1. Minimum Inhibitory Concentration

مطابق با روش‌های استاندارد میکروبیولوژی مواد غذایی و بر مبنای تعداد باکتری در هر گرم محاسبه و ثبت گردید [19].

2-8- ارزیابی حسی

ارزیابی حسی در خصوص گروه‌های کنترل منفی و اجد غلظت‌های مختلف اسانس انجام گرفت. تیمارهای تهیه شده به مدت 24 ساعت در دمای 4 درجه سانتی‌گراد در یخچال نگهداری شد و پس از آن به مدت 10 دقیقه طبخ گردیدند. نمونه‌های طبخ شده توسط 5 نفر از ارزیابان³ آموزش‌دیده، از لحاظ طعم، بو و پذیرش کلی بر اساس روش هدونیک 9 نقطه‌ای مورد ارزیابی قرار گرفتند. در این ارزیابی، عدد 5 به عنوان حد پذیرش در نظر گرفته شد.

2-9- تجزیه و تحلیل آماری

در این پژوهش آزمون‌های بررسی اثر ضد میکروبی اسانس و نمک طعام در سه تکرار انجام شدند. نتایج بدست آمده با استفاده از آزمون آنالیز واریانس یک طرفه (ANOVA) و مقایسه میانگین‌ها با استفاده از آزمون چند دامنه ای دانکن در سطح احتمال 95 درصد انجام پذیرفت. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار آماری SPSS Inc. (SPSS نسخه 20) (Chicago, USA) استفاده شد.

3- نتایج و بحث

3-1- آنالیز شیمیایی اسانس اسطوخودوس

آنالیز شیمیایی اسانس اسطوخودوس با دستگاه گاز کروماتوگرافی- اسپکترومتری چرمی انجام و ترکیبات آن تعیین گردید. اجزای اسانس اسطوخودوس همراه با اندیس بازداری و درصد اجزای آن در جدول 1 ثبت شده‌اند.

دامپزشکی دانشگاه فردوسی مشهد منتقل گردید. سپس برای حذف فلور طبیعی نرمال، نمونه‌ها به مدت 3-5 دقیقه در محلول اتانول 70% غوطه‌ور شدند و برای اطمینان از حذف الكل، با آب مقطر استریل شسته شدند و با استفاده از چرخ‌گوشت (پارس خزر- ایران) به طور کامل چرخ گردید. و تا زمان آزمون‌ها در کیسه‌های پلی‌اتیلنی استریل نگهداری شد.

2-6- تیمار بندی گوشت چرخ شده با اسانس

اسطوخودوس و نمک طعام

گوشت چرخ شده به مقدار 25 گرم در طرف مخصوص ریخته شد و اسانس اسطوخودوس در سه غلظت (صفر، 0/5 و 1 درصد) و نمک طعام در سه غلظت (صفر، 2 و 4 درصد) به گوشت چرخ شده اضافه گردید. در مرحله بعد باکتری اشريشياکلی O157:H7 با غلظت حدود 10^5 CFU/gr تیمارهای مختلف گوشت چرخ شده تلقیح شد. تیمار تلقیح شده با باکتری اشريشياکلی O157:H7 در روزهای (صفر، 3 و 6 و 9) نگهداری شده در دمای 4 درجه سانتی‌گراد) مورد شمارش قرار گرفتند.

2-7- شمارش باکتری

نمونه‌ها در روزهای معین (صفر، 3 و 6 و 9) از یخچال خارج شده و به آن 225 میلی‌لیتر محلول رقیق‌کننده (محلول رینگر یا سرم فیزیولوژی) به کمک استوانه مدرج استریل اضافه گردید و با استفاده از دستگاه بگ میکسر به طور کامل هموژن گردید. در مرحله بعد، از سوسپانسیون حاصل از هر نمونه رقت‌سازی شد. از رقت‌های تهیه شده در محیط کشت اختصاصی سوربیتول مک‌کانگی آگار (SMC) به روش سطحی، کشت صورت گرفت؛ سپس پلیت‌ها به مدت 24 ساعت در انکوباتور 37 درجه سانتی‌گراد گرم‌خانه گذاری شدند. پس از آن، پرگنه‌های رشد یافته پس از طی مرحله انکوباسیون، شمارش شد و تعداد باکتری‌ها

Table 1 Chemical composition of *lavandula angustifolia* essential oil

No	Phytochemicals	Retention Time	Kovats Index	Percent
1	Linalool	12.85	1095	44.94
2	1,8- Cineol	10.11	1031	21.5
3	Limonene	10.08	1029	0.8
4	Roesfuran epoxide	16.06	1175	9.3
5	Menthone	14.86	1150	4.2
6	Isomenthol	16.39	1183	4.8
7	Dihydrocarvone	17.04	1200	3.8
8	Camphor	14.11	1147	5.6
9	p-cymene	10.02	1024	0.9
Total				95.84

در مطالعه حاضر تیمارهای نمک طعام و اسانس بهنهایی در مقایسه با نمونه کنترل اثر معنی داری ($P < 0.05$) بر کاهش بار میکروبی نمونه های گوشت چرخ شده در روزهای نگهداری شده در یخچال داشتند. که نتایج به این صورت بود که با افزایش غلظت و درصد این ترکیبات میزان این باکتری در نمونه به طور معنی داری ($P < 0.05$) کاهش داشت. همچنین در تیمارهایی که به صورت ترکیبی از اسانس و نمک طعام استفاده شد، مشاهده شد که اثر سینزیستی این ترکیبات به طور محسوسی خود را نشان داده است و به مراتب باعث کاهش بیشتر بار میکروبی تلقیح شده به گوشت چرخ شده داشت (شکل 1).

نوری و همکاران (2012)، اثر ضد میکروبی اسانس آویشن شیرازی را بر باکتری اشرشیا کلی در گوشت چرخ شده گوساله در طی نگهداری در دمای یخچالی به منظور جایگزینی با نگهدارنده های شیمیایی و تأمین سلامت مصرف کنندگان موردنبررسی قراردادند. نتایج نشان داد که با افزایش غلظت اسانس، میزان رشد باکتری در طی دوره نگهداری کاهش می یابد [22]. تاردونگو و همکاران (2019) و بلازوکی و همکاران (2018) اثر ضد باکتریابی اسانس اسطوخودوس را بر تعدادی از باکتری های عامل بیماری های غذایی بررسی کردند و نشان دادند که اسانس اسطوخودوس اثر معنی داری بر کاهش تعداد این باکتری ها دارد [13, 12].

با توجه به جدول 1 اجزای اصلی اسانس اسطوخودوس شامل لیپالول، 1 و 8 سیئنول، روزفران اپوکساید، کامفور، متون، ایزومتنول و دی هیدروکاربون بودند که با نتایج چن و همکاران (2019) مطابقت داشت [10].

2-3- بررسی میزان MIC و MBC اسانس

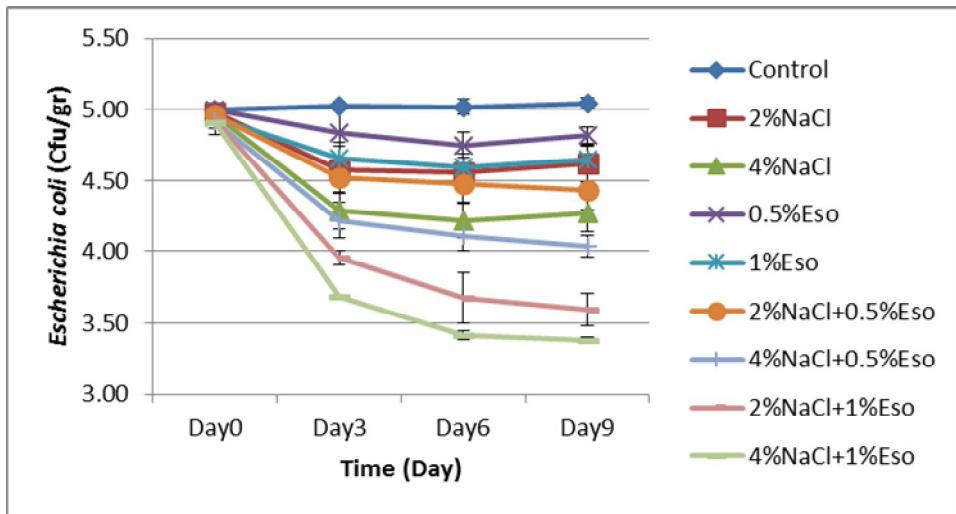
اسطوخودوس

با توجه به اینکه اسانس های گیاهی می توانند خواص حسی غذاها را تغییر دهند، باید از غلظت های پایین آنها که دارای خاصیت ضد میکروبی باشند استفاده نمود. حداقل غلظت مهارکنندگی اسانس، معادل 0/625 % و حداقل غلظت کشندگی آن برابر 1/25 % تعیین گردید. جنان و همکاران (2012) با بررسی اثر ضد میکروبی اسانس اسطوخودوس و نعناع بر باکتری اشرشیا کلی در گوشت چرخ شده نگهداری شده در حالت انجماد میزان MIC اسانس اسطوخودوس را حدود 1 % تعیین کردند [20]. ربانی و همکاران (2014)، در بررسی اثر ضد باکتریابی اسانس اسطوخودوس بر باکتری اشرشیا کلی، حداقل غلظت مهارکنندگی و کشندگی اسطوخودوس علیه باکتری اشرشیا کلی را به ترتیب معادل 0/125 و 0/25 % محاسبه کردند [21].

اسانس اسطوخودوس بر باکتری اشرشیا کلی، حداقل غلظت مهارکنندگی و کشندگی اسطوخودوس علیه باکتری اشرشیا کلی را به ترتیب معادل 0/125 و 0/25 % محاسبه کردند [21].

3-3- ارزیابی میزان رشد باکتری اشرشیا کلی

O157:H7

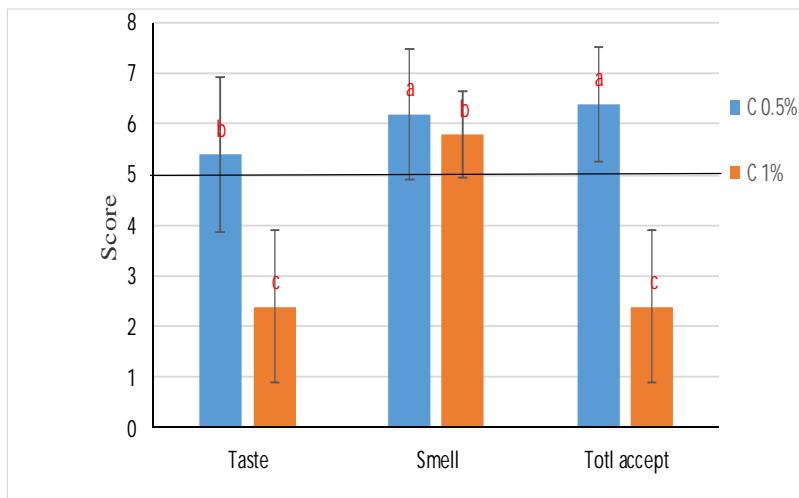
Fig 1 Changes of *Escherichia coli* (CFU/gr) minced meat

اثر اسانس بر ویژگی‌های ارزیابی حسی معنی‌دار بود و در مورد غلظت ۰/۵٪ اسانس، میانگین طعم برابر ۵/۴ و میانگین بو برابر ۶/۲ تعیین گردید که از حد موردنسبت بیشتر است. در مورد غلظت ۱٪ اسانس، میانگین طعم برابر ۲/۴ (کمتر از حد موردنسبت) و میانگین بو برابر ۵/۸ بود که در کل، کمتر از حد پذیرش است.

رسایی و همکاران (2018) اثر نانو ذرات نقره، اسانس مرزه و نمک طعام را به عنوان مواد ضد میکروبی بررسی کردند و نشان دادند که نمک طعام اثر ضد میکروبی قوی است [14].

4-3- ارزیابی حسی

نتایج آزمون ارزیابی حسی، به صورت نمودار در شکل ۲ آمده است. پس از انجام آزمون و ارزیابی داده‌ها، نتایج نشان داد که

Fig 2 Sensory evaluation of cooked minced meat samples

نشان داد که بیشترین ترکیبات تشکیل‌دهنده اسانس اسطوخودوس شامل لینالول (94/44%) و ۸-۱-۸ سینئول (21/5%) هستند. مرحله دوم پژوهش بررسی اثر ضد میکروبی

در مطالعه حاضر، در مرحله اول ترکیبات اسانس اسطوخودوس با استفاده از دستگاه گاز کروماتوگرافی جرمی آنالیز شد و نتایج

4- نتیجه‌گیری

- Kang, 2012. Control of *Salmonella* in foods by using essential oils: A review. *Food Research International*, 45(2): p. 722-734.
- [9] de Azeredo, H.M., 2013. Antimicrobial nanostructures in food packaging. *Trends in food science & technology*, 30(1): p. 56-69.
- [10] Chen, X., et al., 2019 Chemical compositions of essential oil extracted from *Lavandula angustifolia* and its prevention of TPA-induced inflammation. *Microchemical Journal*, p. 104458.
- [11] Kivrak, S., 2018. Essential oil composition and antioxidant activities of eight cultivars of Lavender and Lavandin from western Anatolia. *Industrial crops and products*, 117: p. 88-96.
- [12] Tardugno, R., Serio, A., Pellati, F., D'Amato, S., Chaves López, C., Bellardi, M. G., ... & Benvenuti, S. 2019. *Lavandula x intermedia* and *Lavandula angustifolia* essential oils: phytochemical composition and antimicrobial activity against foodborne pathogens. *Natural product research*, 33(22), 3330-3335.
- [13] Blažeković, B., et al., 2018. Chemical composition, antimicrobial and antioxidant activities of essential oils of *Lavandula x intermedia* 'Budrovka' and *L. angustifolia* cultivated in Croatia. *Industrial Crops and Products*, 123: p. 173-182.
- [14] Rasaei, I., M. Ghannadnia, and S. Baghshahi, 2018. Biosynthesis of silver nanoparticles using leaf extract of *Satureja hortensis* treated with NaCl and its antibacterial properties. *Microporous and Mesoporous Materials*, 264: p. 240-247.
- [15] Wijnker, J., G .Koop, and L. Lipman, 2006. Antimicrobial properties of salt (NaCl) used for the preservation of natural casings. *Food Microbiology*, 23(7): p. 657-662.
- [16] Küçükbay, F.Z., et al., 2014. Chemical Composition of the Essential Oils of Three Thymus Taxa from Turkey with Antimicrobial and Antioxidant Activities. *Records of Natural Products*, 8(2).
- [17] Behbahani, B.A., et al., 2017. Use of

اسانس اسطوخودوس در سه سطح و نمک طعام در سه سطح
بر رشد باکتری اشرشیاکلی O157:H7 تلقیح شده به گوشت
چرخ شده گوساله طی زمان نگهداری بود که نتایج به دست آمده

از این پژوهش نشان داد که حالت‌های ترکیبی اسانس و نمک
طعام دارای بیشترین اثر مهارکنندگی بر باکتری اشرشیاکلی
O157: H7 بوده و نمک طعام بیشتر از اسانس اسطوخودوس،
سبب کاهش تعداد باکتری نسبت به گروه کنترل شد.

5- منابع

- [1] Dave, D. and A.E. Ghaly, 2011. Meat spoilage mechanisms and preservation techniques: a critical review. *American Journal of Agricultural and Biological Sciences*, 6(4): p. 486-510.
- [2] Jay, J.M., M.J. Loessner, and D.A. Golden, 2008. *Modern food microbiology* : Springer Science & Business Media.
- [3] Baser, K.H.C. and G. Buchbauer, 2015. *Handbook of essential oils: science, technology, and applications*: CRC press.
- [4] Hyldgaard, M., T. Mygind, and R.L. Meyer, 2012. Essential oils in food preservation: mode of action, synergies, and interactions with food matrix components. *Frontiers in microbiology*, 3: p. 12.
- [5] Boel, J., et al. 1997. Prevalence of *Escherichia coli* in meat in Denmark. Abstract V129/II in VTEC'97. in 3rd International Symposium and Workshop on Shiga toxin (Verocytotoxin)-producing *Escherichia coli* Infections. Baltimore, MD USA.
- [6] Sarimehmetoglu, B., et al., 2009. Detection of *Escherichia coli* O157: H7 in ground beef using immunomagnetic separation and multiplex PCR. *Food Control*. 20(4): p. 357-361
- [7] Bakkali, F., et al., 2008. Biological effects of essential oils—a review. *Food and chemical toxicology*, 46(2): p. 446-475.
- [8] Bajpai, V.K., K.-H. Baek, and S.C.

- essential oils in minced beef inoculated with *E. coli* O157: H7 and *S. aureus* during storage at abuse refrigeration temperature. *Meat Science*, 92(4): p. 667-674.
- [21] Rabani, M., Rezaeian-Doloei, R., & Jabari-Noghabi, M. 2015. Antibacterial effect of lavender essential oils on *Xanthomonas campestris* and *Escherichia coli*.
- [22] NOORI, NEGIN, et al. 2012 "The antimicrobial effect of ZatariamultifloraBoiss essential oil against *E. coli* O157: H7 in minced beef during refrigerated storage as a replacement for chemical preservatives in order to maintain the consumers health." 192-197.
- Plantago major seed mucilage as a novel edible coating incorporated with *Anethum graveolens* essential oil on shelf life extension of beef in refrigerated storage. *International journal of biological macromolecules*, 94: p. 515-526.
- [18] Celiktas, O.Y., et al., 2007. Antimicrobial activities of methanol extracts and essential oils of *Rosmarinus officinalis*, depending on location and seasonal variations. *Food Chemistry*, 100(2): p. 553-559.
- [19] Over, K., et al., 2009. Effect of organic acids and plant extracts on *Escherichia coli* O157: H7, *Listeria monocytogenes*, and *Salmonella Typhimurium* in broth culture model and chicken meat systems .*Journal of Food Science*, 74(9): p. M515-M521.
- [20] Djenane, D., et al., 2012. Antioxidant and antibacterial effects of *Lavandula* and *Mentha*

Antimicrobial effect of *Lavandula angustifolia* essential oil and NaCl on growth control of *Escherichia coli* O157: H7 inoculated into minced beef during storage

Lashgari Charmi, M. ¹, Mohsenzadeh, M. ^{2*}, Azizzadeh, M. ³, Maleki, M. ⁴

1. Graduated veterinary medicine student , Faculty of Veterinary Medicine, , Ferdowsi University of Mashhad (FUM), POBox: 9177948974, Mashhad, Iran
2. Associate Professor, Department of Food Hygiene and Aquaculture, Faculty of Veterinary Medicine, Ferdowsi University of Mashhad (FUM), POBox: 9177948974, Mashhad, Iran
3. Associate Professor, Department of Clinical Sciences, Faculty of Veterinary Medicine, Ferdowsi University of Mashhad (FUM), POBox: 9177948974, Mashhad, Iran
4. Ph.D. student, Department of Food Hygiene and Aquaculture, Faculty of Veterinary Medicine, Ferdowsi University of Mashhad (FUM), POBox: 9177948974, Mashhad, Iran

(Received: 2019/12/23 Accepted:2020/03/17)

Escherichia coli O157: H7 is one of the most important pathogens causing food poisoning in meat products. In this study, the antimicrobial effects of *Lavandula angustifolia* and NaCl on growth control of *Escherichia coli* O157: H7 inoculated into minced beef during storage were investigated. Minimum inhibitory concentration (MIC) and minimum bactericidal concentration (MBC) of Lavender essential oil for *Escherichia coli* O157: H7 were determined 0.625% and 1.25% by micro broth dilution method, respectively. Lavender essential oil was added to the minced meat in three concentrations (0, 0.5 and 1%) and NaCl in three concentrations (0, 2 and 4%). Subsequently, *Escherichia coli* O157: H7 was inoculated into minced meat at 10^5 CFU/gr. Minced meat treatments with *Escherichia coli* O157: H7 were counted on days (0, 3, 6 and 9) kept at refrigerated temperature (4 °C). The results showed that growth control of *Escherichia coli* O157: H7 of all treatments was significant ($P<0.05$) and mean log CFU/gr of bacterial count in 9 days was lower in all groups than control. Comparatively, the effect of NaCl alone was greater than that of essential oil alone. The greatest inhibitory effect was related to the simultaneous use of essential oil and NaCl.

Key words: *Escherichia Coli* O157: H7, Lavender Essential Oil, NaCl, Minced Meat

---

* Corresponding Author E-Mail Address: mohsenzadeh@um.ac.ir